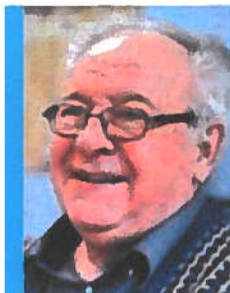

door onze journaliste ANNICK DE WIT

Boudewijn Spittaels — alias 'Bodo Spalty' — was priester én goochelaar, en buitenbeen op beide fronten. Hij was de allereerste ballonplooier van ons land. Hij haalde geen trucs uit, hij noemde het 'wonderen'. Hij was kloosterling, maar ook een behoorlijk scepticus. Toen zijn lieve moeder stierf, wankelde zijn gezworen geloof.

Boudewijn Spittaels (77) alias 'Bodo Spalty', priester-goochelaar in Sint-Pieters-Woluwe
° 6 mei 1942
† 23 november 2019

« Doe niet wat je zegt, en zeg wat je niet doet. Zó gebeuren er wonderen

God had hem straffe kaken en een grote longinhoud gegeven. Het was al een begin. Hij blies hard, Bodo. Geen pomp vandoen. Vier, vijf meterslange ballonnen tegelijkertijd kwamen tot leven tussen zijn lippen. En dan kwam zijn echte talent pas boven. Dan begon hij te plooiën. Razend tempo. Wat eerst banale rechte luchtworsten waren, werden vormen. En vormen werden poppetjes. In een oogwenk. Monden vielen open in de zaal, terwijl de Mickey Mouse die de virtueuze ballonplooier in het voetlicht in geen tijd had getoverd én op een opgeblazen motorfietsje had gezet, ook nog wegreed met dat ding. Nooit gezien in België. Boudewijn had — eeuwig op zoek naar nieuwe acts — per luchtpost een brief moeten sturen naar Amerika om het materiaal te bestellen voor de toen, in de jaren zeventig, unieke act die je nu op elk kinderfeestje ziet. Een daverend applaus voor de magie verzoette Bodo Spalty. Nadat de spots doofden en het publiek de zaal uit stommelde, tikte backstage iemand hem op de schouder. «Meneer Spalty, kan u dat voor mij ook eens doen?» Het was Terry Van Ginderen, ook zij ronduit geïmponeerd. Zo werd Spalty de vaste goochelaar in 'Klein, klein kleutertje' op tv en trok hij jarenlang met Tante Terry en Kraakje rond als act in haar zaalshows, de rusthuizen langs en 's zomers de hele Belgische kust af. Het heeft een eeuwigheid geduurd, trouwens, voor Terry zelfs maar wist dat haar magiër ook priester en kloosterling was.

BACKSTAGE TIKTE TANTE TERRY OP ZIJN SCHOUDER, HELEMAAL BETOVERD. OF BODO NIET WOU OPTREDEN IN 'KLEIN, KLEIN KLEUTERTJE'?

Soms, op een onbewaakt moment, vertelde Boudewijn in het klooster zijn medebroeders salesianen over zijn overleden zusje. De baby had niet lang geleefd, zijn moeder had er haar leven om getreurd. Hij werd nadien haar late godsgeschenk en bleef verder enig kind. Vader Albert was douanier in Merksplas, moeder Agnes kwam uit Kieldrecht in de Antwerpse polders en was huisvrouw. Het gezin verhuisde vaak. Naar Wortel, Oostkamp; overal waar douaneposten moesten beschermd. Een fijne kindertijd. Boudewijn ging mee achter de smokkelaars aan die vader probeerde te verschalken.

Tovervierkanten

De weg naar het priesterschap lag snel open, vanaf de Grieks-Latijnse in het Don Bosco-college in Sint-Denijs-Westrem, waar hij ook op internaat ging. De spirit van de Italiaanse heilige beviel hem meteen: jongeren animeren en helpen studeren. Boudewijn sprak zijn eerste geloften uit in 1960. In 1969 werd hij tot priester gewijd, tot grote trots van zijn ouders. Vanaf de jaren zeventig gaf hij twintig jaar les in het Don Bosco-Instituut in Hoboken. Wiskunde, economie en Nederlands, in de beroepsafdelingen. Dat was met de voeten pal in 't leven, die omgang met vaak kansarme jongeren met hun soms ruwe gedrag. Maar hij deed het nuchter. En met humor. Zette hen gekscherend op hun plaats als het nodig was en kreeg hen mee in zijn verhaal. In Hoboken streek al vanaf de jaren zestig een grote moslimgemeenschap neer, maar ook van de islam was Bodo niet afkerig. Vlot, was hij. Zoals hij op het podium stond, goochelde hij in de klas met formules in tovervierkanten. Woordenschat leerde hij aan met kruiswoordraadsels. Er moest altijd wat magie in zitten. En hij amuseerde zich. Toen hij een bestuursfunctie kreeg, vroeg hij na een poos zelf terug te mogen naar zijn klas, naar zijn jongens. Waarom hij goochelde? De wedervraag gold wellicht ook voor zijn geloof. «Waarom denk ik dat ik de keuze had?» Toen hij voor Sinterklaas een toverdoos had gekregen, kon hij niet stoppen met oefenen, oefenen, oefenen. Op zijn achttiende al was hij met zijn eerste shows begonnen. Hij schitterde vooral met ringen en koorden. Voor speelkaarten waren de vingers aan zijn imposante lichaam te kort en te dik. In '74 werd Bodo mede-oprichter van goochelclub Lucky Ring in Vilvoorde. Elke schoolvakantie

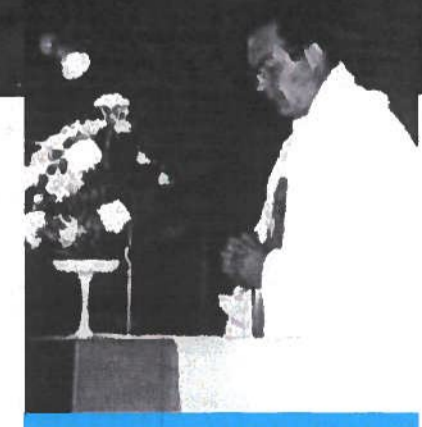

Toen hij priester werd, waren zijn ouders apetrots. Hij trad in bij de salesianen — uiteraard: hun stichter, Don Bosco zelf, goochelde en was een koorddanser, intussen het christelijk geloof uitdragend.

was hij weg voor internationale congressen en wedstrijden. Vaak gebeurde: «Bodo, gij doet mee? Dan wij maar niet.» Tegenstanders dropen op voorhand af omdat ze wisten niet te zullen winnen.

Een Duvel voor de priester

Bodo pleitte voor traagheid in zijn acts. Hoe duidelijker je iets lijkt uit te leggen, hoe makkelijker je iemand om de tuin kan leiden. Maar zijn brein was razendsnel — wat goochelaars pas echt dodelijk maakt. En zijn orerend vermogen was groot. Op de wat lijkige toon soms, waarmee hij als priester gewend was de eucharistie te leiden, zalfde hij zijn nummers aan mekaar. Een banaal zwevend bankbiljet, daar had hij niets aan. Hij vertelde verhalen, niet zelden over de grote thema's als leven en dood, geluk en ongeluk, daar tussen de ballonnen. Zijn geheim: «Ge zegt niet wat ge doet en ge doet niet wat ge zegt. Maar ge zegt wat ge niet doet.» Breek daar uw hoofd maar even over. Het wérkte. Hij zag de goochelarij als de koningin van alle

kunsten. Deed niets liever dan zich te verkleden. Als fakir, als clown, of met zijn lange grijze plakbaard en puntmuts op — hij werd als één van de weinige Belgische goochelaars opgenomen in de prestigieuze internationale Orde van Merlijn. Zijn lieve moeder naaide al zijn kostuums, met evenveel zorg als ze zijn truien breide die hij steevast droeg naast de Bühne. Want zo uitgedost hij was op het podium, zo sober liep hij ernaast. Een discreet kruisje opgespeld, soms. Een soutane dragen de salesianen nooit, of het moest zijn dat één van hen Don Bosco zelf moest spelen in een

evocatie, en de albe was gereserveerd voor misvieringen. Plus: bon vivant Bodo dronk graag een Duvel. Mooie merknaam voor een priester. Geen wonder dat Terry Van Ginderen hem nooit als religieuze had herkend.

Gelofte van armoede

Niet dat er gejuicht werd in het klooster. Goochelen was toch iets dat neigde naar bedrog of, heel vroeger, 'bezeten zijn door de duivel'. Maar het mocht. Pastoraal werk was tussen de mensen zijn — en naar goochelbijeekomsten gaan was dat ook. Bodo verzorgde op verzoek toch wel wat doopsels, huwelijken en uitvaarten in zijn ruime artiestenkring. En zijn grootste tegenargument was onomstootbaar: hun stichter, Don Bosco zelf, goochelde, was koorddanser en animator om de jongens uit de arme buitenwijken van Turijn aan zich te binden, op school en aan het werk te krijgen, intussen het christelijk geloof uitdragend. Boudewijn vond het prachtig. De salesianen hebben zowat de status van straatlopers. De orde was ook niet meer van dien aard dat ze haar broeders liever opsloot. Boudewijn had een gelofte van armoede afgelegd, maar veel geld vroeg hij niet voor een optreden. En met wat hij verdiende, kocht hij nieuw materiaal en stapels buitenlandse boeken. Tegenwoordig leert iedereen alles op het internet, waar tot Bodo's gruwel vaak de erecode wordt gebroken: een goochelaar onthult zijn acts nooit! Maar destijds was het goed de beschrijvingen lezen, waar hooguit een tekening bij stond met wat pijltjes. En dan zoeken, proberen, en aan je mentor vragen hoe je iets juist deed. Bodo was een levende encyclopedie van de wereldgeschiedenis van de magie.

Eén doel: moeder

Op zijn 54ste al ging hij met prepensioen. «Als je boekentas je schouders omlaag trekt, op weg naar je klas, is dat een teken om plaats te ruimen.» Hij verhuisde naar het klooster in Sint-Pieters-Woluwe, waar hij zijn medebroeders amuseerde met zijn ad rem Antwerpse klanken en woordenjes à la foefelen en napjaars. Hij ging nog meer goochelen. En reizen. Hij trok naar India om daar documentaires te draaien over het missiewerk. Maar plots stond alles op zijn kop, toen zes jaar geleden zijn lieve moeder stierf. Boudewijn had maar één doel meer gehad in dit bestaan: zijn lang genoeg in leven blijven opdat hij toch maar kon zorgen voor mama. Ze was altijd gelukkig geweest. Zat vaak op de eerste rij in de kerk sinds zijn priesterwijding, net als bij zijn goochelshows. Ze zorgde voor hem, haar leven lang. Maar ze kon niet meer, was nog moeilijk te been, net als Boudewijn zelf trouwens. De liefhebberde zoon bracht haar de laatste jaren in het rusthuis — alleen, want vader was lang dood — alles wat ze nodig had. Ze had in haar leven veel goeds gedaan. En toen moest zij zomaar sterven? Boudewijn leed eronder. Hij had altijd zijn gedacht gezegd. Hij was kwaad, zonder meer, over alles wat met misbruik in de Kerk te maken had. Ook het geloof zelf was geen onwrikbaar iets. Zijn vader was een scepticus, Boudewijn was het ook. Je moest niet blindelings geloven, vond hij. Maar niet alles moest ook te verklaren zijn. «Je pakt gewoon de basiswaarden, legt die blauwdruk op je eigen leven en dan maar zien wat ervan komt.» Zo makkelijk was het nu niet meer. Zijn homilieën, die hij altijd al kort hield, werden na moeders overlijden nog korter. Zijn gebedenboek bleef in zijn stoel tijdens het gebed. Hij werd geslotener. Dat zijn lieve moeder was moeten gaan, was het verdriet van zijn leven. Niet lang na haar overlijden stopte Bodo met optreden. Lid van de Lucky Ring was hij nog wel. Vanop zijn stoel aan de kaartjesverkoop zag zijn kritische oog nog altijd of het goed was. In het klooster werd zijn wereld kleiner. De magie fonkelde in zijn herinnering. Tot het moeë, zware lichaam niet meer mee wou. Hij geraakte in coma en is zonder afscheid vertrokken. Op zijn uitvaart veel goochelaars, zij aan zij met de broeders. Het wonder Bodo werd met gepaste eer begeleid naar de wereld der wonderen. Dewelke dan ook.